

ŤAŽKO MEDZI JEJ, ALE ŤAŽŠIE PO NEJ.

Bokami 2010 26.-28. marec

- Čo medzi jej?! Čo by si chcel po nej!? Fuentes!!! Ruku nat'ahujem, že ho zabijem...ale kukám, krkve sa predo mnou, aj ten jeho pohľad taký: „akoženič“ už poznám. Asi myslel onú...

- Však ja som myslel onú....

- Aha!

A už mi svitlo, že sa jedná o peknú, dobre urastenú, krásne porozťahovanú, prítulnú, neodbytnú, voňavú, skoro až nadržanú a neodbytnú..... kosodrevinu. Ten kto zažil tohtoročné „Boky“, vie o čom točím. Máločo jej mohlo konkurovať. Ešte snáď krásne lepkavé bahienko. A vodička studená, čo na čelo... a hlavne na pásy... No čo už, jar je tu. Prišla síce skoro - preskoro do našich Tatier Západných. Vlastne ani tak neprišla skoro, ako prišla rovno po jeseni. Lebo zima bola veru skúpa. Ale Boky boli. S problémami, s prognózou nielen skoro bezsnehovou, ale ešte aj s vidinou zlého počasia. Avšak dievčatá a chlapci, všetci čo ste na tom popracovali, klobúk dolu. A pretekári – skialpinisti si už začínajú zvykať na tie štarty a dobehy v bahne. Taký je svet globálneho oteplenia. (stúpnu nám 4%?) /Viktor, vieš ako ma ser... tieto oblé zátvorky!!-- poznámka A.F./

Je tu piatok, 26.marca 2010

Štart! Hore v Bobroveckej vápenici. Tak ako vlni. Akurát že vtedy na lyžiach a teraz pekne medzi šafránmi na asfalte. Ale zase tak ako bol pôvodný zámer Bokov, smer Zverovka. Hybáááj hore, ako na vertikále, ale asi úmerne k trase primerane dlhšie na lyžiarkach. Až do Červenca nižného, ako mi minule povedali. Ja som išla popredku a obula si tenisky, lebo aj takúto možnosť využili niektorí pretekári na tých prvých hádam aj viac ako troch kilometroch. No to som si dala! Však tam potok tiekol dole cestou!!! A... „Saluberrimae Pistinianises Thermae“ (= oslavná báseň na piešťanské bahno, poznámka A.F.) Ej, ale aj neveselý pohľad bol na lyžiarov, ako s pásmi po tých mlákach dreli. A kde naši? (čo bili ten Rím svetovládny...odbočka A.F.) Fue funí ako lokomotíva s parťákom Milanom Stykom, vlastne funí za ním a v tesnom závесе majú dvojku chlapcov ružomerských. To ešte bude naháňačka! A Viktor? So Zuzkou Šuckou si ťapkajú, len tak voda strieka dookola. Cesta sa hadí hore popri chate a potom ďalej smer Ostrý, občas spestrenie s kosením Jastrabej lúky, reku trochu pásy na čerstvom jarnom machu popreťahovať, sem tam krtkovi pristávaciu plochu pre vrtuľník Chipa a Daila na domčeku lyžou urobiť...a potom hore na Ostrý na pešo vybehnúť. Jóóój ako duje! Chlapci Bobroveckí, Rado a či vás neodduko? (Aj vás mohlo keď ste vy takú radostnú zvesť každému zvestovali, že

- A dole na pásoch pomedzi kosovku! Držte sa! Idete! :-)

Ale nie je čas na priateľské pokecy. Len tak som na nich kukla. A to vážne? Sneh ako hnoj, je ho veľa a hlboký a ťažký. Kosodrevina všade trčí, svah sa to mierne, to zase aj celkom dosť nakláňa. Dlho som nestála a po jedno 50 m padla ako nemci do krytu pod prvú vetvu. Kukám, Fuentes sa na mňa valí. Bojuje statočne, ale ... drúúúzg. Váľame sa ako doma. Vstávať nie že by sa nechcelo, ale še nedá! Hlava zarytá pod vetvou. Palica niekde v hĺbke. Lyže smerujú k slnku, slnko smeruje na západ, ... Úsek Ostré – sedlo Pálenica sa asi vryje navždy do pamäti všetkých, čo prežili tento prechod dažďovým pralesom. Spomínali sa všetci svätí. Ale samozrejme aj slová tvrdšieho kalibru začínajúce na K, P, znovu K, smerovalo sa do R, do B, do P, a podobne. Kosodrevina čerstvo rozjatrená hranami lyží voňala, celý úsek pripomínal bojisko s dopadom gulí, ktoré v tejto chvíli suplovali závodníci padajúci na všetkých možných aj nemožných miestach. Praskanie vetvičiek sa miesilo s praskaním lyží (chudák Ďuri Laštík). Spod snehu vyliezali ako dažďovky post'ahované pásy... Fuentesovi zliezlo asi 55 pásov a asi 56 krát spadol. A do toho vietooooor, miestami o sile malého uragánu. Hlavne dievčatá čo sa pozadšej motali aj o zem plieskalo. Do prilby sa občas tak zaprelo, ako keby ťa Cassius Clai (alias Muhammad Ali) päšťou pozdravil v Madison Square Garden.

- Fue, vstávaj! Však na Ostrom ste boli ako veteráni prví! Čo sa tu váľaš ako kraksňa!? Zase si sa nepostaral o pásy? Zase máš lyže nepripravené?! Pozri sa na Igiho, tomu na Pierra Mente nezliezol ani jeden! Lebo sa STARÁ! Už vás dobehli aj ružomberčania, aj Kalda s parťákom! Aj Lenka

s Džastínou.

Hurá, Pálenica! (sedlo, ak niekto náhodou myslí na niečo iné). Zo 300 m na pešo do doliny a potom už len po snehu a „pomedzi jej a po nej“ hore do sedla pod Salatínom a dole do Zuberca. Však tak povedali dole pri výklade trate. Ale pozerám, a to čo tu robia tie červené fábory? A niektorí pretekári čo už hore boli, sa vracajú...

- A čo ste si, vetrovky zabudli?!

Ale nie. Všetci tak idú. Pýtam sa chlapcov na kontrole:

- A to tu čo robí ten výšľap?

- Ale, keď sme sem ráno prišli, uvideli sme tento krásny žliabok, tak sme vás tam museli poslať. :-)
Nevadí, ešte budú aj iné prekvapenia. Fakt, bol ten žliabok krásny a asi to bola jedna z najkrajších lyžovačiek na tohtoročných Bokoch. Potom Cik-cak do sedla medzi Salatínom a Brestovou a už fakt len dole. Chvíľu na fixe – je to tu trošilinku strmšie, ale hlavne úzke a potom už len dole a dole...

- Já bych se chtěl....

- Kto to tu povedal niečo česky!!!

Prvých pár pretekárov prebehlo, keď sa zo Salatína zvalila lavína. Ťažké hrče sa nagúľali do údolia a preťali na pár metroch aj trať. Fuáááá

Nevadí – obehneme. Však už to nie je ďaleko, už aj hornú stanicu lanovky vidím a cieľ je len pár sto metrov nižšie. Pri bufete. Ale kukám: Oravci a kde máte sňah?!

Letím dole ako sa dá, les kosodreviny sa mi pred lyžami vztýčil ako keď Fuemu.... aľe, nahaj tak! Ťažko medzi, ťažšie po. Risknem, hádam za touto zákrutou bude kde brzdiť... tréésk. Nebolo. Ešte zo 200 m a som na zjazdovke, preletím pomedzi nejakú vlajkoslávu, voľakto na mňa kričí, vraj: Hamúúúj! A čo ty máš čo do mňa hulákať! Veď cieľ je pri bufete! Zákrutu som vykrojila ako do riedkeho tvarohu, ľudí na terase bufetu ostriekala ako sa patrí. Poklonu za to dostala:

- Névieš bízdyt krava!?

Nik ma nevíta, nikoho nevidím. Tak čo to ten Maroš Rusinovje vravel pri výklade trate? Ešte len piatok ráno a jemu sa už o krčme mätie a nás mätie a ku bufetom posielala. A všetci v cieľi neveriacky sa krásnych dievok oravských pýtajú:

- A nešáľite nás? Fakt sme už v cieľi?

- No hééj! Tu je pri hornej stanici lanovky!

Výdych, liter čaju a pozjazdovková pohodička, čo pokračuje aj po pár sto metroch pred nostalgickou Chatou na Zverovke, čo ešte partizánov (aj Nemcov) pamätá. Teplé slnko, bosé nohy na asfalte. Spomínaná chata ovešaná vypotenými smradmi, ktoré ovieva teplý fén, zatiaľ len jemne hrozíaci prerásť v niečo, čo nás bude strašiť v noci. Poprichádzali, poprivážali postupne všetkých. Trochu som s obavou čakala ako príde Viktor a tým svojim „prízvukom“ so stiahnutou hornou perou povie:

- Už ma viacej na takéto preteky nedostaneš!

Ale, Viktor vystupuje, ústa od ucha k tomu istému uchu (okolo celej hlavy – poznámka A.F.), no asi to nebude tak zlé. Nebolo, dokonca bol spokojný.

Večer som popozerala výsledky predbežné. Dievčatá si vedú dobre a rozsortovalo sa to výkonnostne už prakticky do konečného poradia. Ale Fuentesovci zaostávajú len niečo cez 2 minútky za ružomberskými starcami. No to bude ešte naháňačka.

V noci postrašilo. A dosť. Po priaznivom teplom fène prišiel v noci vietor a vieetoor a vieetoor a dážď a ....ešte ráno o 06:00 sa na kalužiach pred chatou robili kruhy ako keď z mosta vystrelíš brokovnicou po plávajúcom cigáňovi. (poznámka markíza d.S.)

Sobota, 27.marca 2010

No nevyzeralo to vôbec optimisticky a Fuentes, keď prišiel k spoločným raňajkám začal citátom zo Shakespeareho:

- Kto dnešok prežije a zdravý sa vráti, dych zatají pri zmienke o tomto dni.

Ale akosi zázrakom sa hmľa začala postupne dvíhať, aj kvapky ustávali, aj dievčatá a chlapci odštartovali od parkoviska na Zverovke. Po zjazdovke a potom pomedzi jej aj po nej až na Salatín.

Fuentes s Milanom sa pomaličky od Ružomberčanov odpútali, aj s nejakým náskokom pod Salatín dobehli...

- Povinne mačky!

- Však Braňo vrael, že netreba! Stopa je tu ako rebrík do neba...Tak načo? Jasne, lebo ....

Ej, ale po pár metroch bolo jasné, že bolo treba. Po rebre to chlapi oravský natlačili, miestami aj sneh zmizol, len zmrznutá skala, a brusnice (Nechceš Štefan? Necháme ti.) veru aj štvornožky sa liezlo, niektorým aj na nervy odvahové sa liezlo... Ale lyžovačka dobrá. (prvé tri oblúky). Potom prišla kôra zmrznutá, len tak sa prebáralo. Chlapi moji išli ako vládali, ale aj tak: Štefan Fagan aj ten Jánošík jeho part'ácky ružomerský, no lepší boli na tom zjazde. Milan sa síce v koske zapichol, ale potom sa už nezadržiteľne vzd'alovali a keď Fue so svojim Milanom opúšť'al prezúvačku pri lanovke, mali už náskok zo 200-300 m. Jóooj, nevypadá to dobre. Nevadí, ideme ďalej.

A čo Viktor? Ten si trochu musel zopakovať abecedu skialpinizmu a Zuzke našej vysvetliť, že mačka neškriabe, ale pomáha a že v tých zmrznutých platniach ani niet iného riešenia, ako si to z bezpečnostných dôvodov aj s cepínom v ruke, obuť.

Od chlapcov som rýchlo skočila na lanovku a ešte zachytila našu druhú „dvojku“ hore v kosodrevine. Ťažko medzi jej, ešte ťažšie pod ňou, alebo: Ako dedko Zuzku ťahal. Aj Paľo Ohrádka, aj ...ja, psík, mačička (jóooj mačky nespomínať, lebo nastane horror Felidae – a to ešte nejaké tie kúsky s pazúrikmi prídu). Nie je čas na rozjímanie, limit straší. A ako sme sa zhodli všetci, nebol nastavený vôbec benevolentne. Ale prešli nakoniec takmer všetci. Ďalej už len hore a hore do sedla Lúčneho a na Liptov. Najskôr striedavo na pešo a trochu na plačúcich pásoch ktoré sa na jednom mieste ocitli 15 cm pod hladinou potoka.

A kde naši? (keď už nie Rím tak aspoň tých ružomberčanov keby...) Začala naháňačka ako z akčného filmu. Krok za krokom sa Fueovci doťahujú na Fagovcov. Nad lesom ich dobehli a pod cikcakmi Milan nasadil trháč. Vzdialenosť sa postupne zväčšuje, aj 100 m je dobrých v tej strmine.

- Žilka uхни! Keby si tak do kopca vládol ako so dole spúšťaš, vyhrával by si svetový pohár.

Fagovci niečo stiahli, ale hore tým komínom do Lúčneho sa vzdialenosť udržuje. Naši už majú skoro obuté lyže, keď Fagovci dorazia.

- Zase nás títo ružomberčania doj... na tejto lyžovačke, stihol ešte Fuentes zakričať a už letí dole. ....Milanovi lyža vypla. Fue čaká pod prvým hrbom. Pokračujú spolu. Faga prefrčí, Jánošík prefrčí, je to v pr... Milan J. má technické problémy, predbieha ho... Sneh mení charakter, oťažel, pribudlo ho, Faga padá, bác... terasa sa blíži. Milan S. je už v kosovke, Fue sa zapichol v jedinom priechode, zozadu naráža do neho Štefan Faga...

- Tak makaj, čo už s tebou!

Prezúvačka na terase.

- Mačky na nohy a popod starý vlek po zmrznutej hline a ľade až na Žiarsku chatu.

Milan Styk vyrazil ako prvý, za ním Štefan, Milan Jánošík a Fue. Menovec zbojníka hôrneho mačku stráca. Štefan predbieha Milana S., ale nemá part'áka. Otáča sa a s lyžou naprieč chodníka kričí:

- Len cez moju mŕtvolu!

Chlapi ho valcujú. Beží ďalej. Milan Styk nasadí trháč, predbieha ho, ale po pár desať metroch zakopne mačkou a hodí držku. Faga vedie, uteká ako o život, padajú mu lyže... Milan reve:

- Lyže, lyže!

Neviem čo počul Štefan, ale zabrzdil až po 30 metroch. Je tu cieľ. Fuentesovci si vyslúžili na súperov 21 sekúnd a neveriacky pohľad Ondříka Pramuka, za ktorým zaostali ani nie dve minúty.

- A vy ste to ako driapali hore tým kopcom?

Ale inak dobre. Chlapi sa to dole pobrali to na Žiarsku, pivo chutilo, z okna sa dievčatá vyzeralo a tých 6 km dole na hotel Spojár sme všetci brali len ako ľahké dobrzdenie. Sprcha, smrady vyvetrať a po obede aj driemoty prišli.

Nedeľa, 28.marca 2010

Aj slniečko prekuklo dole, aj zimno bolo celkom, ale len prvých pár sto metrov, možno len kilometer. Štart bol hore na Žiarskej. To čo pre niekoho celodenný výlet, sme brali len ako

roztrénovanie. Polovičku po asfalte a polovičku po takom ľade, že niektorí turisti sa aj spätli a domov vybrali. Viktor nastupuje v takej celkom pohode – za tretím miestom treba na istotu ísť. Fuentes s vidinou 2.miesta! (Ale svinsky oň treba zabojuvať!)

- Fue, veď to je životná šanca, ty lenivý tučniak!

Aj podpora prišla na štart! Barča s Igorom, Viva s Paľom.

- Poďme Fue, taktika je jasná. Zo začiatku naplno a postupne pridávať!

Aj sa začalo, aj to nejaké nešlo. Ružomberčania sa držia ako kliešť slabšieho článku našej dvojice, teda toho môjho zdochnutého Fuentesesa a na obúvačke na Terasa ho dokonca obišli. A odvtedy už chlapec ťahal za kratší koniec. Držal sa síce na dohľad, aj nejaké to chlácholivé slovo si so súpermi prehodili navzájom pri prezúvaní, ale už ich nepredbehol. Milan by síce mal aj na to, aby okolo nich krúžil ako znervózňujúca kométa, ale....

Milan a čo ste si vy nevzali šlingu? Dva dni ju Fue nosí ako keby sa chcel vešať cestou... a oné, dnes ju nechal dole! ....Nevadí, dôstojná prehra to bola.

Ja som si dnes chcela všetko v závere štartového poľa vychutnať, tak som zdýmala za dievčatami. Z terasy trať viedla šikmo do Kubovho žľabu pod Príslop. V závere trochu cik cak-pozor, je to dosť tvrdé a už sa tu jeden pretekár guľal zo 20 m dole! A znovu mačky (Zuzi, po-mô-žu!) a strmo hore! Potom taký zmrznutý traverz s natiahnutým fixom, a dole Y-pilonom. Pripomenula som si slová Janka Korienska pri výklade trate:

- Potom budete lyžovať Ypsilonom dole. Dajte si pozor, lebo lyžovať sa tade nedá! :-)

No, keď sme išli my, už to bolo trochu rozbité, takže ani ten fix nebolo treba na celej dĺžke použiť, ale Viktorova Zuzka sa tu sekla ako maslo v plnke.

- Zuzi neboj, veď je to len lyžovačka. Skoro ako na Solisku.

Aj viribus unitis, ale je to aj bojovnica! Dokázala to nakoniec zvládnuť.

Tri dni pretekania, tri dni výšľapov a lyžovačiek kadejakých, schovaný-neschovaný v kosodrevine, idém! ...Už toho mali viacerí aj dosť. Posledné dve stúpania do Lúčneho sedla a potom do Smutného už mnohí len tak mechanicky preťapkali. Pekná lyžovačka č. II a bohová rozkoš z rozrytého a totálne zamrznutého Smutného sedla. Ale čo to už je oproti vidine blížiacieho sa cieľa.

Ťažko medzi jej, ešte ťažšie po nej, pomedzi ňu, ponad hu, popod hu...ale pocit víťazstva minimálne sám nad sebou stojí za to. Ako aj tie tri dni, ktoré človek strávi v prostredí, ktoré má rád. So súpermi ktorých, na rozdiel od nanebovzatých športov typu futbal a hokej, tiež má rád. A s ľuďmi, ktorí aj tomuto pretekovo okrajovému športu, vdychujú kus seba a bez ktorých by to jednoducho nešlo. Ďakujem všetkým dievčatám a chlapcom organizančným. A nech vám Manitue skialpinistický toto....skoro ako keby žehnal.

Slza mi skanula na líce. Som dojatá sama zo seba. Zakončila som so slzami v očiach...

„Zo slzami v očiach, nevidíš za ten svet,
preto nenechaj si nikdy zrak svoj slzami zastrieť“

(...okuliare, alebo ochranný štít – súčasť povinnej výbavy – poznámka SSA)... to len na margo ostatných poznámok hore citovaných, citujem teraz, že ak si nechceš zrak svoj slzami zastrieť používaj ochranné prostriedky v zmysle súťažného poriadku SSA... chápeš? :-)

Ahojte, vaša A.F.